



Den ultimte progrøcktoppen

Thorstein Selvik og juryen hans har kåret de 100 beste platene innen progressiv rock

1. King Crimson

«In the Court of the Crimson King»

britisk

1969



2. Pink Floyd

«The Dark Side of the Moon»

britisk

1973

3. Yes

«Close to the Edge»

britisk

1972

4. Genesis

«Selling England by the Pound»

britisk

1973

5. Pink Floyd

«Atom Heart Mother»

britisk

1970

6. King Crimson

«Red»

britisk

1974

7. Jethro Tull

«Thick as a Brick»

britisk

1972

8. Yes

«Fragile»

britisk

1971

9. Gentle Giant

«Acquiring the Taste»

britisk

1971

10. Van der Graaf Generator

«Pawn Hearts»

britisk

1971

11. Pink Floyd

«Wish You Were Here»

britisk

1975

12. Emerson, Lake & Palmer

«Tarkus»

britisk

1971

13. Genesis

«Foxtrot»

britisk

1972

14. Can

«Monster Movie»

tysk

1969

15. Gentle Giant

«Octopus»

britisk

1972

16. King Crimson

«Lark's Tongue in Aspic»

britisk

1973

17. Kraftwerk

«Autobahn»

tysk

1975

18. Amon Düül II

«Yeti»

tysk

1970

19. Neu!

«Neu!»

tysk

1972

20. Genesis

«The Lamb Lies Down on Broadway»

britisk

1974

21. Can

«Tago Mago»

tysk

1971

22. Caravan

«In the Land of Grey and Pink»

britisk

1971

23. Emerson, Lake & Palmer

«Emerson, Lake & Palmer»

britisk

1970

24. Van der Graaf Generator

«The Least We Can Do Is Wave to Each Other»

britisk

1970

25. Jethro Tull

«Aqualung»

britisk

1971

26. Robert Wyatt

«Rock Bottom»

britisk

1974

27. Greenslade

«Bedside Manners are Extra»

britisk

1973

28. Family

«Music in a Doll's House»

britisk

1968

29. Gong

«You»

fransk/aust./britisk

1974

30. Colosseum

«Valentyne Suite»

britisk

1969

31. Frank Zappa

«One Size Fits All»

amerikansk

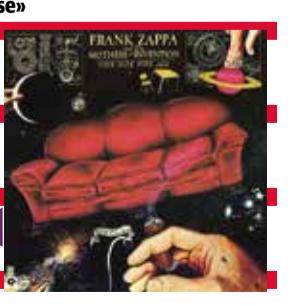
1975

32. Magma

«Mekanik Destruktiw Kommandöh»

fransk

1973





Halvparten av årets musikkjury avbildet i Bergen. Fra venstre: Nils Jørgen Selvik, Lasse Berntzen, Magne Fonn Hafskor, Thorstein Selvik, John Andersen, og Audun Hasti. Foto: Paul S. Amundsen

To prog or not to prog

En jury på én amerikansk og 13 norske musikk-afficionados satte seg fore å kåre de 100 aller beste progplatene. Det ble ingen enkel oppgave.

MUSIKK

Magne Fonn Hafskor og Thorstein Selvik
Oslo

Efter at alle hadde levert inn sine personlige og nøye gjennomtenkte listen, satt vi igjen med rundt 250 kandidater, med prioriteringer farget av kjærlighet til og kunnskap om progrock. Så gjaldt det bare å ikke bli overstyrт av personlig smak og eget fødselsår.

De påfølgende diskusjonene, som har foregått på en gammeldags epost-tråd, har vært lange og

innfløkte. Det vanskeligste av alt har vært å definere hva som i vår sammenheng skal være innenfor og utenfor. Kan enkelte av Frank Zappas album defineres som prog? Jimi Hendrix, Cream, Iron Butterfly? Skal vi ta med nyere band, som System of a Down, The Mars Volta, Porcupine Tree, Opeth og Haken? Hva med Mahavishnu Orchestra, er det jazzrock eller progrock? Og tysk krautrock, er det ikke mange progklassikere der?

Musikkjournalist og jurymedlem Beth Peerless (Monterey Herald) flyttet skapet tilbake dit det opprinnelig sto, som var i England, post-Beatles. I en lengre epost på tråden vår minnet hun om utgangspunktet for den klassiske progrocken, som →

de siste 50 årene.

			2016 DN grafikk
33. Camel «The Snow Goose»	britisk	1975	
34. Henry Cow «Concerts»	britisk	1976	
35. Mike Oldfield «Tubular Bells»	britisk	1973	
36. Tangerine Dream «Alpha Centauri»	tysk	1971	
37. The Nice «Five Bridges»	britisk	1970	
38. Renaissance «Ashes are Burning»	britisk	1973	
39. Amon Düül II «Phallus Dei»	tysk	1969	
40. Gong «Camembert Electrique»	fransk/aust./britisk	1971	
41. Michael Hoenig «Departure from the Northern Wasteland»	tysk	1978	
42. Soft Machine «Third»	britisk	1970	
43. The Mars Volta «De-Loused in the Comatorium»	amerikansk	2003	
44. Beggars Opera «Act One»	skotsk	1970	
45. Family «Family Entertainment»	britisk	1969	
46. Focus «Focus Plays Focus»	nederlandsk	1970	
47. Camel «Mirage»	britisk	1974	
48. Captain Beefheart and his Magic Band «Trout Mask Replica»	amerikansk	1969	
49. Gryphon «Raindance»	britisk	1975	
50. Material «Memory Serves»	amerikansk	1981	
51. Strawbs «Hero and Heroine»	britisk	1974	
52. Hawkwind «The Space Ritual Alive in Liverpool and London»	britisk	1973	
53. Paternoster «Paternoster»	østerriksk	1972	
54. Electric Light Orchestra «Eldorado»	britisk	1974	
55. Tool «Lateralus»	amerikansk	2001	
56. Bo Hansson «Sagan om Ringen»	svensk	1970	
57. Kansas «Leftoverture»	amerikansk	1976	
58. Supertramp «Crime of the Century»	britisk	1974	
59. Agitation Free «Malesch»	tysk	1972	
60. Burning Red Ivanhoe «M144»	dansk	1969	
61. Faust «Faust IV»	tysk	1973	
62. Opeth «Blackwater Park»	svensk	2001	
63. Peter Hammill «Chameleon in the Shadow of the Night»	britisk	1973	
64. Renaissance «Renaissance»	britisk	1969	
65. Wigwam «Being»	finsk	1974	
66. National Health «Of Queues and Cures»	britisk	1978	

→ oppsto som en «sammensmelting av virtuose klassiske stilarter med standard rockeprosesjoner forvandlet til mye mer sofistikerte arrangementer». Og «den pågående utviklingen av lyd og opptaksteknikker den gangen gjorde det mulig for de med kunnskap og talent å bruke ferdighetene på musikken de elsket», skriver Beth på tråden vår.

Så ja, utgangspunktet for den klassiske progrocken var britisk, inspirert av folk og klassisk musikk. Sjangeren spredte seg fort til kontinentet, med avleggere både i Norge og resten av Norden, Italia, Frankrike, Benelux, Spania og Øst-Europa.

Prog er definitivt eksperimentell, tidvis pompøs og halvvulgær. Prog bryter faste former som vers/refren og rytmikk. Klassiske musikklementer bringes inn, spesielt fra barokken. Prog henter inspirasjon fra psykedelia og jazz, men ekte prog er lett å kjenne igjen. Progmusikere er nesten uten unntak virtuoser på sine instrumenter.

Canterbury-scenen var i så måte viktig, med plater fra blant andre Caravan, Gong, National Health, Soft Machine, Robert Wyatt og Hatfield & the North. Det mest arketypiske hardcore progbandet var likevel Gentle Giant. Det behersket og brukte mer enn 20 forskjellige instrumenter på konsertene sine, og laget musikk som var så kompleks og sær at den fortsatt blir studert og forsøkt planket av alt fra kor- og orkester-musikere til mer ordinære rockeband. «Et fyrtårn av et progband» argumenterer en av deltagerne i denne kåringen.

Det største fyrtåret er likevel King Crimson, skal vi tro juryens flertall. I tillegg til at bandet troner øverst på listen, er det også inne med to album til: «Lark's Tongue in Aspic», der det hadde fått med fiolinvirtuosen David Cross og Yes-trommeslageren Bill Bruford, og den overstyrtede gitarfesten Red. Best av alle er likevel «In the Court of the Crimson King» - en plate som regnes som et av de mest vågale debutalbum noensinne. Det har et av de mest gjenkjennelige progratecoverne, derøyne-



King Crimson toppt listen med albumet «In the Court of the Crimson King». Her er bandets medlemmer David Cross (fra venstre), John Wetton, Bill Bruford og Robert Fripp på et fransk tv-program i 1974. Foto: GAB Archive

Juryen

- Juryleder er **Thorstein Selvik**, partner ACE Capital.
- **John Andersen**, internasjonal direktør NHH.
- **Lasse Berntzen**, direktør Fuggibaggi Design og førsteamanuensis Kunsthøyskolen i Bergen.
- **Tom Colbjørnsen**, professor BI.
- **Øystein Dørum**, sjeføkonom NHO.
- **Magne Fonn Hafskor**, journalist Bergensmagasinet.
- **Audun Hasti**, adm.direktør EGD Holding.
- **Peter Hermanrud**, sjefstrateg Swedbank.
- **Beth Peerless**, journalist Monterey, California.
- **Øyvind Pharo**, Aschehoug.
- **Nils Jørgen Selvik**, CFO EGD Holding.
- **Kristin Winsents**, journalist NRK.
- **Morten Aas**, siviløkonom.



I juryen: Morten Aas.



I juryen: Øyvind Pharo.



I juryen: Øystein Dørum.

Progrøk

- Forkortelse for progressiv rock.
- Rock som prøver å bryte ut av sangformatet for å lage lengre musikkstkker.
- Rundt 1968 begynte en prosess innen musikk der stilarter og sjangere kombineres, og der grensene mellom rock, jazz,



I juryen: Kristin Winsents.



I juryen: Peter Hermanrud.

og munnen uttrykker diametralt motsatte sinnstemninger (malt av Barry Godber, som døde året etter utgivelsen), den tøffeste hiten «21st Century Schizoid Man», den aller vakreste balladen («Epitaph»), en lengre avstikker i retning leken frijazz («Moonchild»), før en vanvittig, overdådig og symfonisk (mye Mellotron her) avslutning i det tredelte titelsporet, nydelig sunget av Greg Lake. Bandet har siden gjenoppstått i en jevn rad av inkarnasjoner, men alltid bygget rundt

Robert Fripp eksentriske og nyskapende gitarspill. Juryen har også hatt heftige diskusjoner på hvor mange album vi kan ha med fra hver artist; og hvilke. Er «Selling England by the Pound» et bedre Genesis-album enn «Foxtrot»? Er «Cans Tag Mago» på høyde med «Monster Movie»? Er Pink Floyds «Atom Heart Mother» et symfonisk mes-

folkrock og moderne klassisk musikk utviskes og blir uklare.
● I Skandinavia fikk ordet progressiv politisk innhold og betegnet gruppene som prediket den rette politiske venstreorienterte lære, uavhengig av musikkstil.

Kilde: Snl.no

terverk eller en forgylt gråstein? Og hva med de smått underfokuserte progrøkplatene som man elsker, men som vanligvis uteslates på slike lister? Vi valgte å ta med flere av disse på vår liste. Det finnes enormt mye bra progressiv rock, og vår liste viser bare toppen av dette isfjellet. Men for en topp!

etterbors@dn.no

Progrøktoppen (forts.)

67. The Moody Blues

«In Search of the Lost Chord»

britisk 1968

68. SBB

«Follow My Dream»

polsk 1978



69. Curved Air

«Air Conditioning»

britisk 1970

70. Gnidrolog

«In Spite of Harry's Toenail»

britisk 1972

71. Omega

«Skyrover»

ungarsk 1978

72. Dream Theater

«Metropolis pt. 2: Scenes from a Memory»

amerikansk 1999

73. Sky

«Sky»

australisk/britisk 1979

74. Todd Rundgren's Utopia

«Todd Rundgren's Utopia»

amerikansk 1974

75. Peter Baumann

«Trans Harmonic Nights»

tysk 1979

76. Klaus Schulze

«X»

tysk 1978

77. System of a Down

«Toxicity»

armensk/amerikansk 2001

78. Art Bears

«Winter Songs»

britisk 1979

79. Cluster

«Grosses Wasser»

tysk 1979

80. Hatfield and the North

«Hatfield and the North»

britisk 1974

81. Hawkwind

«Hawkwind»

britisk 1970

82. Premiata Forneria Marconi

«Photos of Ghosts»

italiensk 1973

83. Procol Harum

«A Salty Dog»

britisk 1969

84. Traffic

«The Low Spark of High Heeled Boys»

britisk 1971

85. Mastodon

«Leviathan»

amerikansk 2004

86. Far East Family Band

«Tenkūjin»

japansk 1977

87. Fred Frith

«Gravity»

britisk 1980

88. Stomu Yamash'ta Go

«Go Live from Paris»

jap./tysk/amerik./brit. 1976

89. Barclay James Harvest

«Everyone is Everybody Else»

britisk 1974

90. Il Balletto di Bronzo

«Vs»

italiensk 1972

91. Krokodil

«An Invisible World Revealed»

sveitsisk 1971

92. Rush

«2112»

kanadisk 1976

93. Catapilla

«Catapilla»

britisk 1971

94. Dave Greenhalgh

«Cactus Choir»

britisk 1976

95. Grobschnitt

«Solar Music Live»

tysk 1978

96. The Music Emporium

amerikansk 1969

97. Porcupine Tree

«Fear of a Blank Planet»

britisk 2007

98. Savage Rose

«Dødens Triumf»

dansk 1974

99. Svanfriður

«What's Hidden There»

íslensk 1972

100. Tasavallan Presidentti

«Il»

finsk 1971

